

דַּרְשֵׁתִי קִרְבָּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת פנחס, תשפ"ו

להצלחת חתן הבר מצוה אהרון קובי נ"י
שיזכה לתורה לחופה למצוות ולמעשים טובים

פתיחה: כוחו של העלון

יום שיש הלכתי לחלק עלונים בכמה בתי כנסיות. פגש אותי איזה אחד, אני לא מכיר אותו. אני בקי רק בחכמת הפרצוף, לא בקי בחכמת השמות של האנשים. הוא אומר לי: "תמשיך לחלק את העלון הזה! אני רוצה להגיד לך, אני אישית מכיר שתי משפחות. אחת – משפחה שעשתה שינוי גדול לטובה מכל הקצוות. הבעל פשוט בן אדם שהיה עובד, עזב את הכול, לומד כל היום, וכל הבית השתנה מקצה לקצה. שתיים – הייתה משפחה שעמדה ממש לפני פירוק, והעלון הזה הציל את המשפחה. כך הוא בעצמו סיפר לי".

כמדומני, לפי הפרצוף, לפי החיוך, זה היה הבן של הרב ביבי. הוא אומר לי: "אני מכיר עוד סיפורים, אבל את זה באופן אישי אני מכיר". אז יישר כוח, הרב ישורון, על העלון. כל הטרחה שווה. שווה.

הפסוק הכולל את כל התורה כולה

כותב המדרש – המדרש הזה נמצא בהקדמה של 'הכותב' לעין יעקב: שמעון בן זומא אומר, יש פסוק בתורה שכולל את כל התורה כולה. מה הפסוק הזה? "שמע ישראל ה' אלוהינו ה' אחד" – זה הפסוק שכולל את כל התורה כולה. שמעון בן עזאי אומר: מצאתי פסוק שיותר כולל את כל התורה כולה. איזה פסוק? "ואהבת לרעך כמוך", כמו שרבי עקיבא חידש. שמעון בן פזי [שלושתם שמעון] אומר: פסוק מהפרשה שלנו.

אני נותן לכם לפחות שלוש שנים לחפש את הפסוק הזה, אם משהו ימצא את הפסוק הזה שכולל את כל התורה כולה. איזה פסוק כולל את כל התורה כולה? "שמע ישראל" – מובן. "ואהבת" – גם מובן. איזה פסוק? אני אגיד לכם, אל תחפשו: "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים". זה הפסוק שכולל את כל התורה כולה. עמד רבי על רגליו ואמר: הלכה כבן פזי.

זאת אומרת, "שמע ישראל" – זה לא הכי. "ואהבת" – זה גם לא. אבל "את הכבש האחד תעשה בבוקר ואת הכבש השני תעשה בין הערביים" – זה, הלכה כמותו. איך יכול להיות דבר כזה? אנחנו קוראים את זה כל יום – גם בשחרית, גם במנחה, כל אחד יודע מתי קוראים את זה. משהו בכלל התסכל על הפסוק הזה? זה הפסוק שכולל את כל התורה כולה? לא יכול להיות דבר כזה?

המדרגה הגבוהה ביותר: עבד השם

המטרה שלנו בחיים, הכי גבוה שבן אדם יכול להגיע – זה שבן אדם יזכה להיות עבד השם. אין מדרגה יותר גבוהה מזו בעולם.

ולכן מה השבח של משה רבנו? "עבד השם". זהו, אין תואר אחר. לא "שר התורה והיראה", לא "עמוד העבודה", לא – שום דבר. מה אומרים? "ישמח משה במתנת חלקו, כי עבד נאמן קראת לו". זהו – זו המדרגה הגבוהה ביותר שבן אדם יכול להגיע אליה.

ממילא, אם זו המדרגה הכי גבוהה שבן אדם יכול להגיע אליה – מתי בן אדם מראה בעצמו "אני עבד"? פירוש של המילה עבד: אין לי מרצוני כלום. מתי בן אדם מגיע לכוז מדרגה? מתי שיש לו איזה משהו שהוא הולך איתו יום יום, ששמה הוא מתבטל לאלוקים – אז הוא נקרא עבד השם.

החפץ חיים: מדוע הנשמה מסכימה לרדת לעולם

כותב החפץ חיים, שהנשמה שצריכה לרדת פה לעולם מתחננת – לא רוצה לרדת. למה? קרובה לאלוקים, טוב לה שמה. צדיקה, חסידה – כל המעלות שאתה מכיר יש בה. היא לא רוצה לרדת. פה זה עולם הניסיונות, קיים מי יודע מה יהיה. אומר החפץ חיים: אומרים לה – נכון, את תהיי למעלה בשמיים, יהיה לך כל המדרגות שבעולם, אבל מדרגה של עבד השם לא תהיה לך, רק אם תרדי פה לעולם. כשאומרים לה שהיא תזכה להיות עבד השם – ישר הנשמה מוכנה לרדת. כדי לזכות לתואר להיות עבד השם.

ולכן כל אחד מאיתנו חייב שיהיה לו איזה משהו, שבדבר הזה אני עבד השם, בדבר הזה אני לא זז, בדבר הזה אני מתבטל לאלוקים – שמה אתה נקרא עבד השם. גם אם זה יהיה דבר שהוא פעם בחודש. אבל פעם בחודש, שמה אתה באמת מרגיש שאתה עבד השם.

"רגיל" – פעם בשלושים יום

הגמרא בסוף מסכת הוריות אומרת כמה דברים שמשכחים את הלימוד. אחד מהדברים: הרגיל בזיתים. מה זה "רגיל"? כמה ימים אני אמור לאכול כדי שאני אהיה "רגיל"? בספר הזיכרון של רבי חיים קניבסקי כותב "רגיל בזיתים" הפירוש פעם בחודש. אם אתה אוכל פעם בשלושים יום – זה נקרא רגיל בזיתים.

יוצא, שכשאנחנו אומרים ביום הכיפורים שמעלים את הבן אדם שהוא "בקי ורגיל" בסדר העבודה – מה זה רגיל? פעם בשלושים יום. יוצא, שאם לבן אדם יש איזו קבלה איתו, שהוא הולך עם הקבלה הזאת, הולך עם השם, פעם בחודש – הוא כבר נקרא רגיל בעבודה. הוא כבר נקרא עבד השם.

מצוות בלי לב: סיפורו של הרב אביגדור מילר

אבל אני חייב להדגיש: הרבה אנשים עושים המון מצוות, לא בגדר מצוות של עבודת השם. חסר את הלב, שאני עבד השם. את זה חסר לאנשים.

סיפר הרב אביגדור מילר זצ"ל: יום אחד נכנסתי לבית כנסת וראיתי איזה בחור – לא יודע באיזה גיל הוא היה – והוא לומד פרק מרובה. איך נהניתי לשמוע אותו קורא יפה את הגמרא ומסביר לעצמו את הגמרא: "מרובה מידת כפל ממידת ארבעה וחמישה". והוא מסביר מידת כפל: שאם בן אדם הלך וגנב, ותפסו אותו העדים והעידו עליו שהוא

גנב – צריך לשלם פעמיים, כפל. אני כל כך נהניתי לשמוע את הבחור הזה, איך הוא קורא את הגמרא, איך הוא מסביר הכול יפה.

ניגשתי לראות – מה אני רואה? שאת הגמרא הזאת הוא לקח מאיזה בית מדרש אחר, ששם כתוב שאין להוציא גמרות מבית המדרש. אז אמרתי לו: "תראה, אני מסתכל עליך – יופי. אני יכול ללמד אותך עכשיו שתרגיש יותר בחוש את הלימוד. כשאתה מסביר את זה על אחרים, אתה לא מרגיש בחוש את הלימוד. אם תגיד את זה על עצמך, תרגיש יותר מצוין. איך תגיד? תגיד: נכנסתי לבית מדרש, גנבתי שם גמרא – שואל שלא מדעת גזלן הוי. וכיוון שגנבתי גמרא, אם היו עדים שראו שגנבתי – אני חייב לשלם שתי גמרות".

אומר הרב אביגדור מילר: אני לא מבין – בן אדם לומד על כפל, גניבה, גזלה, והוא הגולן! איך זה מסתדר? אומר: בן אדם יכול ללמוד את הסוגיות עם ראשונים ועם אחרונים, לחדש חידושים ולכתוב ספרים – והוא בעצמו הגנב בכל התמונה פה. למה? כי אין לו קשר בינו לבין הלימוד.

"ומה הש"ס לימד אותך?"

אם הוא לא מרגיש את הקשר – עכשיו מובנת האמרה שאמר הרבי מקוצק, כשמישהו הגיע אליו ואמר לו: "הרב, אני למדתי את כל הש"ס". אז שואל אותו הרבי מקוצק: "ומה הש"ס לימד אותך?".

ולכן כתב החזון איש: איך ייתכן שההשכלה הארורה הזאת פגעה במשפחות של אנשים יראי השמים הגדולים? כי הם עבדו את השם לא מתוך הרגשה שאני עבד השם. פשוט – למה אתה מקיים מצוות? כי, בשפה שלנו, אני "תינוק שנשבה". למה יש לך תפילין? מה זה "למה"? כי מגיל בר מצווה אני מניח תפילין, וזהו. למה אתה לומד? למה אתה דתי? בכלל? מה זה "למה דתי"? כי ההורים שלי דתיים, ואני דתי. זהו – אין לבן אדם שום קשר בין הדת לבין ההרגשה שלו הפנימית.

ולכן אחר כך הוא שואל: למה מגיע ניסיון קטן והוא נופל? אתה יכול לראות אנשים באמת שקועים בלימוד, ואחרי שבוע, אתה רואה אותם מחזיקים את המכשיר הטרף הזה – כשכולם יודעים שהמכשיר הזה אסור להחזיק אותו. אני לא מבין: אתה שקוע בלימוד, לומד טוב – איך זה קשור אליך? כן, פשוט הוא למד, אבל מה זה קשור... מה הקשר בין הלימוד לבין המעשה שהוא עשה?

כשהמצוות הופכות לעבודת השם

כשבן אדם הופך להיות עבד השם – "עבד השם" הפירוש: תכניס, כשאני עושה מעשה, אני בא לעבוד אותו. אם תתחיל ככה להרגיש – באותו הרגע המצוות יהפכו להיות מצוות אחרות לגמרי. ולכן העבודה שלנו באמת, כמו שכותב שמעון בן פזי – והלכה כמותו – שתרגיש שיש פסוק שכולל את כל התורה, ומלמד אותך שתהיה עבד השם, אבל תרגיש שאני עבד השם. לא כמצוות אנשים מלומדה, לא בגלל שאני דתי, לא בגלל שככה התנהגתי – לא. בגלל שאני רוצה לזכות להיות עבד השם.

במה משבחים מנהיג? יהושע בן נון מסדר הספסלים

בעזרת השם, עוד שנתיים משהו כזה, יהיו בחירות לראש העיר מן הסתם יהיו מלא מועמדים, ויהיו פה מן הסתם מחלוקות, ואחד יאמר תשמע, אני אומר לך: יש לי ראש עיר חדש. מה מיוחד בו? זה בן אדם שיוודע לסדר את הספסלים של בית הכנסת. משהו! תגידו – חוץ ממני, משהו היה בוחר בו כראש עיר או לא? מה מיוחד בבן אדם הזה? תגיד, אתה נורמלי? מי בכלל היה לוקח אותו?

איך יכול להיות? בפרשה שלנו, משה רבנו ביקש להעמיד את הילדים שלו, שהם יהיו אלו שימשיכו אותו. ואם משה רבנו ביקש – סימן שהילדים שלו מתאימים לתפקיד. מה אמר לו בורא עולם? לא. יש את יהושע בן נון. מה מיוחד בו? כותב המדרש רבה, פרק כ"א, שאמר לו: יהושע בן נון מסדר את הספסלים ופורס את המחצלות. יישר כוח! תגיד לי – מזה אני אשים נשיא ישראל?

עכשיו בוא נמשיך. אתה יודע בכלל מי זה יהושע בן נון? זה אחד משני האנשים היחידים מתוך שש מאות אלף שיצאו ממצרים – שני אנשים יחידים שעברו את כל התלאות ועברו בשלום את כל ארבעים השנה. חוץ מהם אף אחד לא נכנס מתוך שש מאות האלף. פלא פלאים – הוא נכנס. משה רבנו אמר לקדוש ברוך הוא: אתה יודע, יגידו מצרים – יש לך כוח להילחם עם פרעה, אבל להילחם עם שלושים ואחד מלכים אין לך כוח. ויהושע בן נון נלחם עם שלושים ואחד מלכים ויצא את כולם. כבש את הארץ, חילק את הארץ. לא היה שום חטא בזמן יהושע בן נון – עם ישראל עבדו את אלוקים כמו שעבדו בזמן משה. יהושע בן נון – משהו שלא ניתן לתאר.

נו, ובמה אתה משבח אותו? "הוא יודע לסדר את הספסלים כמו שצריך". איזה יופי. זה מה שיש לך להגיד עליו? לא יכול להיות. וזה מה שחז"ל אומרים עליו. אני אומר לכם: ככל שאתה נכנס לתמונה יותר – זה לא נתפס בשכל. לא הולך בשכל להבין את זה.

היסוד: מנהיג הוא מי שאכפת לו מאחרים

את השאלה הזאת שואלים הרבה מגדולי ישראל. כותב הרב אלישיב בספר דברי אגדה: חז"ל באו להגיד לך יסוד גדול. אתה יודע את מי שמים מנהיג על עם ישראל? רק מי שאכפת לו מאחרים. הרבה אנשים נכנסו לבית הכנסת, ראו ספסלים לא מסודרים – באנו לפה להתפלל וגמרנו. אותנו לא מעניין ספסל מסודר או לא מסודר. יהושע בן נון – היה אכפת לו שלאחרים יהיה טוב. מי שדואג שלאחרים יהיה טוב וחושב על השני – הוא אמור להיות המנהיג בעם ישראל.

סיפור ראשון: המוחל על דמי השכירות – והישועה בחדר הלידה

סיפר לי יהודי אחד פה מבית הכנסת [אני לא מכיר אותו. אמרתי לו: איך שמרת את הסיפור הזה חודשיים בבטן ולא סיפרת לי אותו?] סיפור שקרה לפני חודשיים.

הוא אומר לי: אני, בבין הזמנים, משכיר את הדירה שלי לנופשים. יש לי מחברת ואני רושם לכל הנופשים את הימים שהם מגיעים. אני ואשתי מבני ברק במקור, נוסעים חצי מבין הזמנים להורים שלי, חצי מבין הזמנים להורים של אשתי, ואני משכיר את הדירה שלי פה בצפת. שנה שעברה, שני אנשים מבני ברק שכרו את הדירה ליומיים. אולי שלושה ימים לפני כן, הם התקשרו ואמרו שמכיוון שאחד הבנים שלהם חולה והוא צריך להיות בבית חולים, הם לא יכולים להגיע. אז הם רוצים לבטל, ואם תמצא שוכרים אחרים – הכי טוב. אם לא תמצא – אז תשאל רב מה עושים. מה שהרב גיד, אנחנו נעשה. הוא ניסה לחפש שוכרים, לא מצא שוכרים תוך יומיים, ולבסוף אמר לאחיו: יש לך פה דירה ריקה בצפת, בוא – יש לך יומיים פה להיות בצפת.

שאלתי כמה רבנים מה עושים בזכו דבר. אמרו לי הרבנים: תראה, מעיקר הדין הם צריכים לשלם לך את כל היוםיים האלה של בין הזמנים, אבל לפנים משורת הדין, כיוון שסוף סוף הבן היה חולה וזה לא באשמתם – יש עניין שתמחל להם על זה. אבל על המקדמה שנתנו לך, מאתהים וחמישים שקלים – אתה לא צריך למחול גם לא לפנים משורת הדין.

סיפר הבן אדם: אני שכחתי מהסיפור. לפני חודשיים ירדתי עם אשתי לבית חולים זיו, אשתי לפני לידה. והלידה התחילה להתקדם, ופתאום נתקעה הלידה: בעיה במוניטור, בעיה בדופק, בעיה פה, והרופאים מתחילים להתלבט מה לעשות – זירוז, לא זירוז, ניתוח, לא ניתוח. אני יוצא – אמרתי, אני צאצא, אולי אתקשר לאיזה רב לשאול מה עושים בזכות מצאיות. אני יוצא בחוץ להתקשר – ופתאום על הצג של הטלפון: אותם השוכרים. אמרתי, טוב, אני אענה להם.

אמר לי: שלום, שאלת רב על מה שהיה? אמרתי: כן, שאלתי רב. אמר לי שעל השכירות, אני לפנים משורת הדין, מוחל לכם, אבל על המאתיים וחמישים שקלים שנתתם כמקדמה – אני לא חייב למחול. אבל תראה: אם אתם אברכים וקשה לכם, אני מוכן למחול גם על המאתיים וחמישים שקלים האלה.

האשה אמרה לי: שנייה אחת, תמתין. היא שואלת את בעלה: מה אתה אומר? בעלה אומר לה: כן, אנחנו אברכים, קשה לנו. מאתיים וחמישים שקלים, עכשיו זה בין הזמנים, זה הרבה כסף. אם אתה יכול... אז היא אמרה לו. הוא אומר: עכשיו אני עושה לכם העברה. לקחתי מהם את הפרטים, עשיתי העברה בנקאית.

אולי חמש דקות עברו, לא יותר מזה – האחות אומרת לי: מזל טוב! מזל טוב, נולד לך בן! אמרתי: מה? איך? אבל לפני דקה אמרתם שיש בעיה? חמש דקות, הוא אומר, לא יותר מחמש דקות – נולד לי בן.

בן אדם שידוע למחול לשני – במקום יש ישועות. פלא פלאים.

סיפור שני: הדירה בכרמיאל – ויתור שהניב מאתיים אלף

יום ששי סיפר לי הרב עידן נאבול סיפור על אחד מהאברכים בכלל שלו. יש לו איזה אברך, ששנתיים מחפש דירה בכרמיאל ולא מוצא. בסוף מצא איזו דירה כאהבת נפשו. הביא את אשתו, חמיו וחמותו, ההורים שלו – כולם, מצאה חן בעיניהם הדירה הזאת. הוא ראה את הדירה, והתחילו לעשות זיכרון דברים בינו לבין איזה חילונית שמוכרת את הדירה. הם עשו חוזה, כמעט הגיעו לחתימות.

פתאום האשה החילונית מקבלת טלפון מאיזה בן אדם – מ"העולם העליון". אומר לה: "אל תמכרי. כמה הוא נותן לך?" – "מיליון וארבע מאות." – "אני – נותן לך הרבה יותר, ובמזומן תקבלי ממני. אני בא, אני קונה את הדירה".

טוב, באמת אחרי עשר דקות הגיע הבן אדם. אתה יודע, אתה רואה אותו – "אין לו גוף ולא דמות הגוף", כולו קעקועים, השם ירחם עליו. אומר לה: לא למכור. כמה את רוצה? יש פה מזוודה – עכשיו הבאתי מאיזה מקום את הכסף. שני מיליון יש לך פה. לא, לא למכור.

קיצור, אתה יודע – אני, איך הרגשתי, לא נעים. אתה יודע, ההורים שלי פה – חמי חמותי... לקחתי את הדברים ואמרתי: טוב, ככה השם רצה. יותר טוב מזה לא יכול להיות.

חודשיים עברו. לפני כשבוע, אחרי חודשיים – האברך הזה מצא שתי דירות בכרמיאל. הגיע לרב עידן נאבול, שואל אותו: הרב, איזו דירה אני אקנה? יש לי את זאת ואת זאת, מה אתה מציע? אומר לו: נראה לי שתלך על הדירה הזאת. טוב. הוא הולך למתווך, רואה את הדירה, מסתכל. הביא את ההורים שלו, חמיו וחמותו, מסתכלים – משהו.

טוב. אבל אתה יודע מה? משהו היה... לא הרגשתי טוב עם זה. משהו לא טוב. למה? כי בדירה לא היה בעל הבית – היה רק המתווך. באתי פעם שנייה – המתווך מגיע. אמרתי: משהו לא מריח טוב, לא יכול להיות – איפה בעל הבית? טוב, אבל הכול היה נראה בסדר. המתווך אומר לי: אל תדאג, אתה סמוך עליי, יש עורך דין, יש הכול מסודר.

הגענו לשלב של החתימות של החוזה. עכשיו, בחוזה בעל הבית חייב לבוא לחתום. מה לעשות? נו, מי הגיע? ההוא. ההוא מ"העולם העליון" הגיע. הוא מסתכל, אומר: וואי, איזה לא נעים שאנחנו נפגשים פה, זה לא נעים. תראה, הדירה שווה מיליון וארבע מאות, שאתה רוצה לקנות אותה. על אי הנעימות שעשיתי לך – אני מוריד לך מאתיים אלף שקל במקום. ועכשיו, מכאן – ממיליון ומאתיים – תוריד עוד. אמרתי לו: לא צריך, תשאיר ככה. וחתמתי אותו חוזה על מיליון ומאתיים.

אני, לפני חודשיים, הבן אדם – איך אומרים – זרק אותי החוצה. אמרתי לעצמי: וואו... תוותר לו, תמחל. יעבור. תמחל – לא שלך הדירה. תעבור, תמחל. תגיד לי – איזה בן אדם מקבל מאתיים אלף שקל בחודשיים? איזה בן אדם? בן אדם שידוע למחול, להעביר – אלוקים נותן לו את הדבר הגדול ביותר שיש.

סיפור שלישי: הצדקה לאברכים – והשידוך של הבת

סיפר איזה אברך... [כולם אומרים לי: מאיפה אתה מביא את סיפורים האלה?! מלפני שבוע, מלפני שבועיים? טוב, כולם אומרים לי את זה. בסדר, קורה. אתה יודע, זה חלק מהדרשות].

קיצור, סיפר איזה אברך: יש לי בת שיש לה סוכרת נעורים. ועברנו את זה, עכשיו הגענו לגיל שידוכים. הלכנו להתייעץ עם הרב יצחק כהן שליט"א [משמואל הנביא]. אנחנו מתייעצים איתו: מה עושים? אמר לי הרב: רק בפגישה השלישית שהיא תגיד לבחור שיש לה סוכרת נעורים. למה? כי אתה יודע, אם תגיד בפגישה הראשונה – בטוח זה יורד. אבל בפגישה השלישית אולי תהיה התלבטות.

ובאמת ככה היה. אבל מה אני אגיד לך – קרוב לעשרה שידוכים: פגישה ראשונה הולך טוב, שנייה הולך טוב, בפגישה השלישית היא מספרת לו שיש לה סוכרת נעורים – נופל השידוך. הם ממש שבורים. הלכו לרב יצחק כהן עוד פעם, אמרו לו: הרב, אתה יודע, זה קשה מאוד – אתה עושה פגישה ראשונה, שנייה, הולך טוב, ובפגישה השלישית נופל. זה לא נעים. אולי נגיד על ההתחלה – אם ירצו ירצו, לא ירצו לא ירצו. אמר להם: לא, אין דבר כזה. בפגישה השלישית מדברים. ובאמת ככה היה – בפגישה השלישית הם מספרים.

יום אחד, ממש לפני אולי חודש, משהו כזה – אני עובר, אני רואה איזה אחד מהכול, אצלנו אוסף כסף בשטיבלך. ניגשתי אליו: מה אתה עושה? אוסף כסף בשטיבלך? כאילו, מה יש לאסוף? הוא אמר לי: תראה, לא, זה לא בשבילי. אתה יודע, האברכים רצים מהתפילה ישר לכולל, לא אוכלים כלום בבוקר. אז אני קונה חלב, שוקו ודברים כאלה, ואני מביא לאברכים שיהיה להם מה לאכול בסדר של הבוקר. עכשיו תראה – נגמרו התורמים, אז אני מחפש פה כדי שיהיה לי כמה שקלים לקנות את הדברים.

שאלתי אותו: תגיד לי, כמה זה עולה? אמר לי: זה בערך, לשבוע זה עולה בערך איזה מאתיים, מאתיים וחמישים שקלים. אמרתי לו: טוב, הנה חמש מאות שקלים למשך שבועיים. יהי רצון שזכות הצדקה שאני עושה עם האברכים – שהבת שלי תתארס. ככה אני אמרתי. ונתתי לו את חמש מאות השקלים.

מספר הבן אדם: יצאתי מהבן אדם, אשתי אומרת: יש איזו הצעה, מה אתה אומר? אמרתי: תקדמי את זה, תקדמי. ובאמת עשו פגישה ראשונה, פגישה שנייה, פגישה שלישית – היא סיפרה שיש לה סוכרת. ההורים אמרו לבטל את השידוך. החתן אומר: לא רוצה לבטל את השידוך. לא, אמא, נפגשתי עם הרבה בנות – זו הבת היחידה שאני מרגיש קשר נפשי איתה [איך זה נקרא, בשפה... – מרגיש "קליק" איתה] ולפני שבוע עשו את הווארט.

ללמד אותך: אתה יכול לעשות מיליון ואחד דברים, אבל אם אתה יודע לעשות טוב לשני – במקום נפתחות כל הישועות.

פנחס: מסירות נפש ועשיית טוב לאחרים

ולכן פנחס – הוא מסר את נפשו. חז"ל אומרים שהוא פשוט הפקיר את עצמו: שאם היה מתהפך עליו זמרי בן סלוא והורג אותו – לא הייתה שום תביעה על זמרי בן סלוא. הוא פשוט מסר את נפשו למות בשביל קידוש השם. ומה התורה מספרת? מה עשה פנחס? "השטן הוא חמתי מעל בני ישראל" – הוא עשה טוב לאנשים. זה מה שהתורה מספרת. אבל הוא מסר את נפשו למות! את זה התורה לא מספרת. אבל מה כן – מה עשית טוב לאנשים.

שנאת חינוס וחורבן הבית: משל השכנים והמרפסת

אני מסיים. חז"ל אומרים שבגלל שנאת חינוס נחרב בית המקדש. מה זה קשור? מה קשור שנאת חינוס לחורבן בית המקדש? אם משהו יסביר לי את זה... אני לא קולט, לא תופס את זה.

תארו לכם, בשפה שלנו: יש פה איזה בניין, החליטו השכנים לעשות מרפסת. אוהו! [אז הרב שטיינמן – אמרו לו: משהו רוצה לעשות מרפסת והשכנים לא מסכימים. אומר: אני מכיר את השכנים האלה שלך. אלו אנשים שהיו בשואה, שכשהיה להם "טוב" בשואה – אז הם אכלו קליפות של תפוחי אדמה. עכשיו, ברוך השם, יש לו דירה של שלושה חדרים, גדולה, ופתאום הוא "מרים את האף שלו"....]

אז עכשיו – אנשים רבו: מרפסת, לא מרפסת, חצר, לא חצר... אתה יודע, אנשים רבו, נהיה סכסוך בין כל השכנים. תגיד לי: מגיע בן אדם עם טרקטור והורס את בית הכנסת פה? אני לא מבין אותו. תגיד לי, מה קשור אתה לשני? מה קשור הסיפור של השכנים שרבו לבין בית הכנסת? מה זה קשור? אם יש מחלוקת בין האנשים – למה בית המקדש צריך להיחרב? אם כבר תעשה מלחמה שכולם יתאחדו ביחד, זה מובן: אתם שונאים אחד את השני? אני אדאג להביא מלחמה כדי שתתאחדו. אבל למה להחרב את בית המקדש?

אהבת הזולת היא הקדושה – פרשת קדושים

כי כל אחד מאיתנו חושב שכשהוא אוהב את חבר שלו – זה משהו "חמוד" כזה. אבל האם אתה מרגיש שאתה נהיה בן אדם יותר קדוש, או לא? אה, "קדוש" – זה מתאים רק למי ש... אתה יודע, צם משבוע לשבוע, מי עושה גלגולי שלג. אה, זה בן אדם קדוש! זה שלומד בלילות, יושב על חורי נמלים, עושה גלגולי קוצים – אה, זה קדוש. תגיד לי: בן אדם אוהב את אשתו – זה בן אדם קדוש או לא? מה זה קשור?! זה בן אדם חמוד. "קדוש?" מה זה קשור?

בא בורא עולם ואומר לך: לא, לא – אל תתבלבל, כשאתה אוהב אחד את השני – אתה בן אדם קדוש. אתה יודע מה הראיה? שכשש בניכם שואה – אין קדושה. אין קדושה! ולכן פרשת "קדושים תהיו" – יש שמה המון מצוות, תשעים אחוז ממנה מצוות שבין אדם לחברו. מה זה קשור, ל"קדושים תהיו", למה קדושים? זה לא קדוש – זה בן אדם נחמד. זה בא ללמד אותך: שכשאתה אוהב בבית הכנסת אנשים – אתה בן אדם יותר קדוש. והשם יעזורנו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.